

Termes de Referència

Recerca:

“La coeducació a Catalunya. Bones pràctiques i reptes”

En el marc del projecte:

Joves mobilitzats per una vida lliure de violències masclistes.

Amb suport de l'Agència Catalana de Cooperació al
Desenvolupament.

Plataforma unitària
contra les violències
de gènere

Índex:

- 1) Introducció.
- 2) Antecedents i Justificació.
- 3) Objectius
- 4) Productes.
- 5) Pla de treball i metodologia.
- 6) Terminis d'execució.
- 7) Pressupost i formes de pagament.
- 8) Condicions.
- 9) Propietat intel·lectual i confidencialitat
- 10) Enviament de propostes.

1) Introducció.

Aquesta acció de recerca s'emmarca dins el programa "Joves mobilitzats per una vida lliure de violències masclistes", executat conjuntament per la Plataforma Unitària Contra les Violències de Gènere (PUCVG) i InteRed, i cofinançat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), convocatòria 2019, Línia 2 (programes d'Educació per al Desenvolupament des de l'enfocament de gènere i basat en drets humans).

El programa marc pretén millorar competències, compromís i participació de les comunitats educatives en la construcció d'entorns educatius lliures de violència per millorar l'abordatge i l'educació per a la igualtat de gènere a Catalunya.

Entre els resultats plantejats, el programa contempla que els centres educatius incrementin les seves capacitats d'incidència i acció per prevenir i actuar a favor d'entorns educatius lliures de violències masclistes i que incorporin pràctiques i/o polítiques coeducatives en les aules.

Per assolir aquest resultat, s'ha considerat realitzar una recerca vers l'estat de la Coeducació a Catalunya per a la identificació de bones pràctiques i reptes a futur, objecte d'aquests termes de referència.

En aquest marc d'actuació, l'**estudi** tindrà com a marc teòric de referència una conceptualització de la **Coeducació** com una proposta educativa que promou la transformació social i global, i sent els feminismes, com a pedagogia i aposta política, la brúixola i un dels marcs de referència per a aquesta transformació social; d'acord amb el treball per una educació humanista i crítica que posa la cura de la persona i de la naturalesa en el centre; constituint-se (la coeducació) com la eina, mètode i proposta més adequada per la prevenció de les violències masclistes.

L'objectiu principal d'aquesta recerca és **visibilitzar bones pràctiques i avanços en matèria de coeducació i erradicació de violències masclistes als centres educatius de secundària i/o batxillerat a Catalunya**, que resulti d'utilitat com a exemples replicables a altres centres educatius analitzant les claus d'èxit d'aquestes experiències i elaborant conclusions per la seva difusió i rèplica. També, que resulti d'utilitat com a eina d'incidència sobre les polítiques públiques, contextualitzant en el marc legislatiu vigent a Catalunya, així com en el dels ODS i l'Agenda 2030.

Pel que fa a l'**àmbit geogràfic**, la recerca ha de contemplar la identificació i participació d'un mínim de 15 centres educatius idealment arribant a les quatre demarcacions provincials (Barcelona, Lleida, Girona i Tarragona), amb un mínim de 2-3 experiències rellevants per cada demarcació.

Per establir aquesta selecció, es tindran en consideració els següents criteris:

- Que siguin centres educatius de secundària i/o batxillerat de caràcter públic.
- Que les bones pràctiques coeducatives incloguin la participació dels diferents agents de la comunitat educativa (famílies, alumnat i equips docents/professorat).
- Que les bones pràctiques identificades s'hagin generat, dissenyat, executat amb altres agents del territori i/o en xarxa/comunitat territorial.

- Que les bones pràctiques identificades mostrin un vincle entre coeducació i perspectiva de ciutadania global i drets humans.

2) Antecedents i justificació.

Amb la trajectòria que ambdues entitats (PUCVG i IR) portem amb centres educatius de secundària i batxillerat, som conscients que hi ha hagut avenços en matèria de recursos i materials pedagògics dissenyats des de i per a la igualtat de gènere i entre iguals, així com també un augment i implementació de protocols i mesures d'actuació que molts centres educatius han impulsat, però també sabem que són pràctiques i recursos insuficients davant una problemàtica global, amb causes estructurals que es perpetuen i que moltes no queden emmarcades dins una política de centre que garanteixi la seva sostenibilitat en el temps.

La implantació de mesures per la igualtat de gènere als centres educatius i assolir-les com a part dels plans de centre, requereix posar de manifest la capacitat per identificar les violències masclistes i les seves causes, element que contemplem analitzar i investigar dins el marc del programa amb l'aixecament d'una línia de base, els resultats de la qual seran posats a disposició de l'equip de treball de la consultora, en la mesura en que es vagin obtenint.

Aquesta proposta és fruit d'un procés de molts anys intervenint i treballant amb entitats expertes, la comunitat educativa i els col·lectius de joves a través de processos d'apoderament juvenil, sent que aquesta recerca s'integra en la mirada d'incidència de la Plataforma, a través de la qual esperem poder presentar evidències, reflexions i dades que manifestin l'estat dels centres educatius en quant a les mesures coeducatives que apliquen internament i les accions que implementen per a fomentar la coeducació i la prevenció de violències en contextos educatius.

La recerca que plantejem esdevé del coneixement i les intervencions i processos d'apoderament juvenil duts a terme fins el moment en un context molt concret de Catalunya (àrea metropolitana de Barcelona). La recerca contempla un treball d'obrir-se a altres territoris i al conjunt de la comunitat, identificant els avenços de l'educació per a la igualtat de gènere als centres educatius de secundària i batxillerat, visibilitzant bones pràctiques i avenços en matèria de coeducació i erradicació de violències masclistes amb una doble intencionalitat: d'una banda, posar de manifest l'estat de la qüestió vers el marc legislatiu actual, de l'abordatge dels Drets fonamentals identificats i dels ODS definits en el marc del programa; i d'altra banda, dotar de recursos educatius que promoguin l'educació per a la igualtat de gènere i l'erradicació de les violències a través del recull i visualització de bones pràctiques.

3) Objectius

L'objectiu de la recerca, tal com s'ha esmentat, serà visibilitzar bones pràctiques i avanços en matèria de coeducació i erradicació de violències masclistes als centres educatius de secundària i batxillerat a Catalunya, que resulti d'utilitat com a eina d'incidència sobre les polítiques públiques, contextualitzant en el marc legislatiu

vigenta Catalunya, així com en el dels ODS i l'Agenda 2030.

D'una banda, la recerca ha de posar de manifest, en el marc legislatiu vigent, l'estat de la Coeducació i la igualtat de gènere en els centres educatius de Catalunya, analitzant i posant en evidència els avanços, les mancances i les dificultats que emanen del sistema legislatiu.

Per això, es tindrà en consideració les principals lleis i polítiques públiques vinculades:

- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació fent especial referència als articles 2, 57, 59, 77 i 126
- Llei 5/2008 de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista fent especial referència als articles 11, 12, 13, 14, 15 i 77
- Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes amb els articles 2, 13 i 21
- Llei 11/2014, del 10 d'octubre, amb els articles 10, 12 i 23

D'altra banda, en el marc dels ODS i l'Agenda 2030, la recerca ha de fer referència a l'estat d'assoliment i/o vulneració dels següents objectius i les seves fites corresponents:

- ODS 4. Educació de Qualitat (amb dues fites clares a les que abordar; 4.7 i 4a)
- ODS 5. Igualtat de Gènere (amb sis fites directes a abordar; 5.1, 5.2, 5.5, 5.6, 6.b i 5.c)
- ODS 10. Reducció de les Desigualtats (amb dues fites directes; 10.2 i 10.3)

Amb això, es pretén que la Recerca esdevingui una **eina d'incidència** que contribueixi en l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible definits a l'Agenda 2030, proporcionant als diferents titulars de drets i responsabilitat evidències per incidir en el compliment de les polítiques públiques educatives, de gènere i en pro del compliment dels drets humans vulnerats, en el territori però també en un marc internacional global. D'altra banda, la recerca ha d'assolir l'objectiu de resultar d'utilitat per **incentivar a altres centres educatius**, analitzant les claus d'èxit de les experiències coeducatives seleccionades i elaborant conclusions per la seva difusió i rèplica.

4) Productes

El **producte principal** a presentar és l'estudi de recerca, amb una **extensió màxima** de entre 80 i 100 pàgines de cos principal (sense comptar els annexes).

D'aquest producte, es derivaran **3 productes secundaris**:

- **Un anàlisi del marc legislatiu i les polítiques públiques**, a nivell de Catalunya i comparatiu amb la resta de l'Estat i la Unió Europea.
- **Un catàleg de bones pràctiques**, que permeti identificar les experiències en coeducació i erradicació de violències masclistes i analitzar-les per treure aprenentatges, elements limitants i elements que afavoreixen el desenvolupament d'aquestes pràctiques. Com a mínim, es farà referència a les 15 experiències seleccionades de centres públics de secundària, procurant que aquesta selecció reculli pràctiques dels diferents territoris i diferents àmbits socioeconòmics. Les experiències es presentaran com fitxes, on es faci constar: títol, ubicació, temàtica/àmbit, breu descripció, claus de l'èxit i

aportacions (què la caracteritza com a especial). Es disposarà al menys d'una foto o una il·lustració per cada experiència.

- **2 articles divulgatius**, per la seva difusió a través de diferents mitjans comunicatius, amb una extensió de entre 3.000 i 3.500 caràcters (1 plana), recollint els aspectes més rellevants de la recerca.

Tots els documents es veuran subjectes a l'aprovació d'InteRed i de la PUCVG. És imprescindible fer ús del llenguatge inclusiu i accessible al públic en general. El desenvolupament i l'anàlisi dels continguts de l'estudi es detallen a l'apartat 5.

El document haurà d'incloure un anàlisi i exposició del marc teòric sobre Coeducació, així com una proposta metodològica argumentada i detallada per tal d'assolir els objectius de la recerca. A més, haurà d'incloure un resum executiu, un recull de bones pràctiques, un apartat d'anàlisi, un apartat de conclusions i recomanacions, i un detall de les i els informants claus, que figuraran en annex.

Els productes (esborranys i documents finals) es lliuraran en suport digital (Word i PDF) a InteRed qui s'encarregarà de reexpedir-los a les persones responsables de l'execució del programa, a les organitzacions col·laboradores sòcies i a les administracions participants. Entre els primers esborranys i els documents finals, InteRed i PUCVG procediran a la seva revisió i a fer les aportacions i suggeriments que considerin.

Per aconseguir els objectius plantejats, encara que els continguts definitius es revisaran i concretaran a la reunió inicial amb representants d'InteRed i de la PUCVG, es contempla que el producte principal inclogui els següents aspectes:

- ✓ Marc teòric i recerca bibliogràfica rellevant en la temàtica i el context a analitzar, oferint un estat de situació respecte a la pràctica coeducativa a Catalunya, el marc legislatiu i les polítiques públiques i els vincles amb els ODS.
- ✓ Caracterització dels Centres i de les comunitats educatives
- ✓ Anàlisi d'agents i polítiques públiques amb influència en els centres
- ✓ Recull de bones pràctiques i anàlisi de les mateixes i del seu impacte, incloent limitants i aspectes que afavoreixen el desenvolupament de la pràctica coeducativa i per l'erradicació de les violències masclistes, amb perspectiva local/global.
- ✓ Recollida de testimonis, vivències i experiències personals a Catalunya de joves, professorat i famílies participants d'experiències coeducatives de mobilització social.

L'estudi de recerca ha d'incloure la visió i perspectiva local i global, amb enfocament de gènere basat en drets humans.

5) Pla de treball i metodologia

El **Pla de treball** estimat, contempla l'execució en etapes, amb una temporalitat total de 9 mesos des del moment de la contractació:

- Coordinació prèvia, anàlisi documental, elaboració detallada proposta i eines metodològiques i anàlisi preliminar marc legislatiu (setembre - octubre 2020).

- Fase de camp (novembre 2020 - febrer 2021)
- Fase anàlisi resultats i elaboració de productes preliminars (estudi de recerca i catàleg de bones pràctiques; gener 2020-abril 2021).
- Elaboració, validació i entrega de productes finals (estudi de recerca i catàleg de bones pràctiques) per la seva maquetació, il·lustració i publicació posteriors. (maig-juny 2021).
- Elaboració i entrega d'articles divulgatius (juny 2021).

Les ofertes hauran de detallar el pla de treball i especificar com desenvoluparan les diferents fases (metodologia i tècniques proposades, activitats i cronograma).

Es imprescindible incloure una jornada de socialització i validació del document preliminar, amb la presentació dels resultats i les conclusions i recomanacions més destacables, amb presència de representants de PUCVG, InteRed i les entitats participants del programa que es considerin.

L'enfocament metodològic haurà de ser imminentment participatiu, fonamentat tant en tècniques qualitatives com quantitatives. La oferta presentada haurà **d'especificar les metodologies i tècniques** a emprar i argumentar la proposta.

Haurà d'establir metodologies que procurin la participació activa de joves i professorat que, un cop coneguin la proposta vulguin i puguin col·laborar de manera directa i voluntària. Es realitzaran in situ als seus territoris i/o centres educatius, en l'horari i lloc que elles decideixin, sent necessària una adaptabilitat del grup de recerca a les seves disponibilitats i una disponibilitat per viatjar arreu del territori.

Tots els instruments i tècniques proposades hauran de tenir en compte la incorporació dels **enfocaments de gènere basat en drets humans i de ciutadania global**. S'hauran de considerar variables per oferir una anàlisi, com a mínim, generacional, interseccional i intercultural.

L'anàlisi **quantitatiu** haurà de recollir i/o analitzar dades per caracteritzar la situació del sector educatiu vers la Coeducació com a metodologia i pràctica als centres educatius oferint una anàlisi de context en base a dades bibliogràfiques, recerques i investigacions disponibles, exposant límits, mancances i recomanacions per orientar futures accions.

L'anàlisi **qualitatiu** plantejarà una metodologia que permeti extreure informació rellevant per als titulars de dret i de responsabilitat, identificant informants clau, i opinions rellevants per nodrir altres espais en el marc del Programa (Fòrum, Trobades...)

6) Terminis d'execució

Es contempla un termini total d'execució de 9 mesos.

Els documents finals, hauran de ser lliurat en aquest temps màxim (juny 2021).

Es contempla un lliurament progressiu dels subproductes (proposta metodològica) coincidint amb el segon pagament. L'esborrany de la resta de productes (producte principal i catàleg de bones pràctiques), es realitzarà als 6 mesos d'iniciat el període d'execució (març 2021).

Transcorreguts els 9 mesos, i coincidint amb l'últim pagament, es lliuraran els

documents definitius (producte principal, anàlisi legislatiu i catàleg de bones pràctiques), sent requisit la realització d'una jornada de socialització i validació entre l'entrega dels esborranys i la dels documents definitius, així com la presentació en acte públic dels principals resultats.

7) Pressupost i forma de pagament

El pressupost màxim per elaborar l'estudi és de 10.000euros, quantitat a la que es descomptaran les retencions impositives corresponents. Pel pagament, la persona responsable de la consultoria haurà de presentar la factura corresponent.

El calendari de pagament serà el següent:

- 25% a l'aprovació de la proposta presentada i revisada conjuntament amb InteRed i la PUCVG, amb la corresponent signatura del contracte vinculant entre les parts.
- 25% a l'entrega de l'anàlisi preliminar del marc legislatiu i de la proposta metodològica concretada, prevista als dos mesos de la signatura del contracte.
- 25% a l'entrega dels esborranys (document principal i catàleg de bones pràctiques), al finalitzar la fase d'anàlisi, prevista als 6 mesos d'assignat el contracte.
- 25% a l'entrega dels documents finals definitius, incloent tota la documentació generada (annexes i fonts de verificació).

8) Condicions.

- La consultora/es o entitat que desenvolupi l'estudi, establirà una relació contractual amb InteRed, on es fixaran les dates d'entrega i el preu del servei.
- És requisit indispensable tenir capacitat per emetre factures amb tots els impostos inclosos.
- Les especificitats finals de pagament es veuran reflectides en el contracte signat per ambdues parts.

9) Propietat intel·lectual i Confidencialitat.

Queda establert als presents termes de referència que aquests formen part indivisible del contracte que es realitzarà, que tota la documentació i producció Intel·lectual resultant del treball realitzat en l'àmbit d'aquest contracte per la persona o l'entitat signant, així com tota la informació complementària, es considerarà des de la seva elaboració com a propietat de les organitzacions. Aquestes, tindran els drets exclusius per a publicar i/o difondre els mateixos.

Tots els documents entregats per la persona o entitat consultora i tots els que es produeixen en el marc de la realització de la consultoria són d'absoluta confidencialitat.

A més, l'estudi ha de respondre a la normativa de l'ACCD garantint el compliment dels següents punts:

- En el cas que l'activitat objecte de la subvenció utilitzi qualsevol element susceptible de generar drets d'autor, complir la normativa sobre propietat intel·lectual.
- Si escau, cedir a l'ACCD, després d'haver-hi subscrit el contracte de cessió corresponent, els drets d'explotació sobre l'obra resultant del programa subvencionat, especialment els de reproducció, distribució, comunicació pública i transformació, que es poden exercir en concurrència amb la mateixa entitat beneficiària.
- Sens perjudici d'això, i d'acord amb el text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, en les activitats que impliquin l'ús públic de l'obra s'hi ha de fer constar l'autoria dels treballs que la integren.
- Incloure en tots els productes, materials i productes públics el paràgraf següent, traduït a les llengües de difusió: «El contingut d'aquesta publicació/documental/anunci [segons el que escaigui] és responsabilitat exclusiva de [nom de l'actor de cooperació beneficiari] i no reflecteix necessàriament l'opinió de l'ACCD.

10) Enviament de propostes

Les persones o entitats interessades en postular aquest estudi hauran d'enviar els seu CV (persona principal de l'estudi), un exemple d'un treball similar realitzat amb anterioritat, una proposta econòmica i una proposta de treball, que inclogui l'índex, la metodologia, fases i les fonts d'informació que s'utilitzaran per a la realització de l'estudi. La data màxima per l'enviament de les propostes és el proper 21 de juliol i s'han d'enviar a angeles.alquezar@intered.org

